

Magazín21

Září 2025
VII. ročník

Jediný oficiální zpravodaj
Zlínského kraje

www.denzk.cz

DEN ZLÍNSKÉHO KRAJE

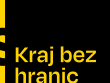
**Přijďte si 27. září užít
hudbu, sport i tradice**

Centrum duševního
zdraví pro děti vznikne
v Otrokovicích

Rozhovor
s hejtmánem
Radimem Holíšem

Baťova nemocnice
léčí trávicí potíže
na špičkové úrovni

Za
krásami
Valašska

Zlíns **kraj**

21 ZPRÁV Z JEDNADVACÍTKY

1. V **Otrokovicích** začíná od září fungovat **Senior taxi**, které místním seniorům a lidem se zdravotním omezením usnadní cestu například k lékaři či na úřady. Službu za zvýhodněnou cenu budou moci využít po předchozím objednání ve všední dny od 8 do 15 hodin, provozovat ji bude SENIOR Otrokovice.

2. Klimatizace v prostoru pro řidiče i pacienty, lépe ovladatelné a moderní transportní lehátko a další bezpečnostní prvky. Tím se vyznačují **nové převozové sanitky**, které pořídila **Vsetinská nemocnice**. Nákup dvou vozů vyšel na 3,5 milionu korun. Od roku 2023 nemocnice vyměnila celkem devět sanitek a zakoupila také další schodolez, který usnadňuje transport obtížně pohyblivých pacientů.

3. Zajímavé úkoly, hádanky, tipovačky i tvořivé výzvy nabízí nová interaktivní hra **Batovy stopy**, kterou spustilo město **Zlín**. Lze ji hrát i offline, je dostupná prostřednictvím mobilní aplikace Actionbound a jejím cílem je přiblížit zájemcům historii města zábavnou a moderní formou.

4. **Turistické informační centrum Kroměříž** nyní nabízí lidem možnost uložit si **bicykl v úschovně**. Její kapacita je 15 kol a provozní doba je totožná s provozní dobou TIC v Prusinovské ulici vedle budovy radnice – v pracovní dny od 9 do 18, v sobotu od 9 do 17 a v neděli vždy od 10 do 17 hodin. Služba je zdarma.

5. Návštěvníci **Batova kanálu** mohou využít **mobilní aplikaci**, která obsahuje nejen podrobné informace o samotném kanálu, ale také unikátní Příručku kapitána – praktického průvodce pro všechny, kdo se chtějí vydat na vodu. Aplikace je k dispozici zdarma pro systémy pod hlavičkou Visit Czech Republic.

6. **Bartošův soubor ze Zlína** okouzluje diváky 11. Mezinárodního folklorního setkání Malopolska v Myślenicích. Prestižní týdenní festival se konal pod záštitou Mezinárodní rady organizátorů folklorních festivalů a lidového umění. Do Polska tentokrát dorazily soubory ze všech koutů světa – například z Bulharska, Maďarska, Srbska, Senegalu, Kolumbie i Indie.

7. Řidiči, kteří platí za parkovné ve **Zlíně** mobilem, mají k dispozici novou **aplikaci EasyPark**. Ta nahradila dosavadní systém MPLA. EasyPark funguje na všech městských parkovištích se závorami a také v ulicích s parkovacími automaty, cena za parkování zůstává stejná. Funkční je nadále i webové rozhraní PARKUM.

8. **Valašské Meziříčí** se chystá **zrevitalizovat sportovní areál** tělovýchovné jednoty. Oprava fotbalových šaten a vybudování nového osvětlení atletického stadionu má stát 24,7 milionu korun a až 70 % nákladů může pokrýt dotace z Národní sportovní agentury. Stavební práce chce radnice zahájit příští rok v létě.

9. Druhé čtvrtletí roku 2025 potvrdilo, že **Zlínský kraj** je pro turisty stále atraktivnější. Ve srovnání se stejným obdobím loňského roku přijelo **více domácích i zahraničních návštěvníků** a díky tomu stoupl také počet přenocování. Do hromadných ubytovacích zařízení dorazilo celkem 198 788 tuzemských hostů a 35 996 zahraničních turistů. Hosté strávili v kraji 610 625 nocí.

10. **Zlínský kraj** systematicky podporuje rozvoj mladých sportovních talentů prostřednictvím krajských **mládežnických akademií**. V roce 2025 navýšil jejich finanční podporu a rozšířil i okruh podporovaných sportů. Celkově mezi ně letos rozdělil 7,7 milionu korun, o 1,1 milionu více než v loňském roce.

11. Ve **Vsetíně** pokračují **úpravy Horního náměstí a přilehlého okolí**.

Nyní radnice opravuje chodník ve svahu mezi zámeckým parkem a Vsetínskou Bečvou. Ten bude zhruba ještě dva měsíce uzavřen. Současně finišuje i revitalizace zámeckého parku, kterou má na starost Muzeum regionu Valašsko. Další investiční akce v okolí zámku plánuje město v příštím roce.

12. Loni se ve Zlínském kraji **narodilo nejvíce Jakubů a Elišek**. Jejich jména

patřila v posledních letech k nejoblíbenějším, a to i republikově. Druhá místa krajského pořadí v minulém roce obsadili Matyáš se Sofií a třetí příčky Tomáš s Viktorií. Vyplývá to z nejnovějších dat Českého statistického úřadu.

13. Obyvatelé **Starého Města** se mohou těšit na **nový pumptrack**.

Sportovní areál pro milovníky cyklistiky, koloběžek, skateboardů nebo kolečkových bruslí vznikl vedle sportovního areálu Rybníček. Bude mít dva okruhy, jeden kratší pro začátečníky a druhý delší pro zkušené jezdce. Slavnostní otevření se uskuteční 6. září.

14. Nejen **čtrnáct medailových úspěchů** a nominace na regatu olympijských nadějí, ale i devět čtvrtých, osm pátých či šest šestých míst zaznamenali **kanoisté TJ Ostrožská Nová Ves** na republikovém šampionátu v račické Labe Areně. V dějišti evropských a světových soutěží reprezentovalo klub 37 pádlujících a 3 odchovanci, zástupce nechyběl ani v týmu rozhodčích či mezi komentátory.

15. **Kroměřížská nemocnice** obohatila **sbírkové fondy Muzea Kroměřížska**.

Věnovala mu čtyři soubory šicích nástrojů, které byly dlouhá léta využívány na centrálních operačních sálech. Veřejnost se s historií kroměřížského lékařství bude moci seznámit na některé z budoucích výstav.

16. Pětidílnou **sérii reportáží o panských sídlech pod Hříběcími horami**, která vznikla z iniciativy DMO Kroměřížsko a Centrály cestovního ruchu Východní Moravy, si mohou poslechnout zájemci na www.vychodni-morava.cz, kde je dostupná v sekci podcasty. Přibližuje atmosféru jednotlivých sídel, zaznamenané paměti místních obyvatel i historické kontexty.

17. Zlínský kraj pokračuje v **transformaci sociálních služeb** pro osoby se zdravotním postižením. Jejím cílem je přechod od ústavní péče směrem k vytváření služeb komunitního charakteru. Hejtmanství už spolufinancovalo několik projektů – chráněná bydlení, týdenní stacionář nebo domov pro osoby se zdravotním postižením. V současnosti probíhá rekonstrukce **DOZP v Uherském Brodě**.

18. Nové chodníky, 68 parkovacích míst, celková rekonstrukce zpevněných ploch i výsadba zeleně. To vše je součástí rozsáhlých **oprav náměstí 1. máje v Rožnově pod Radhoštěm**, jejichž první etapa odstartovala v srpnu a potrvá až do konce roku 2025. Druhá etapa je na programu příští rok. Celkové náklady činí 44,56 milionu korun, většinu pokryje evropská dotace.

19. Traumatologická ambulance **Uherskohradištské nemocnice** rozšířila možnosti ošetření poranění a zavedla novinku, která pomůže nejen dětem vyhnout se stehům. Tkáňové lepidlo si mohou pacienti nově zvolit jako alternativu ke klasickému šití, a to jako samoplátci. Představuje rychlou, šetrnou a estetickou alternativu.

20. Řidiči v **Luhačovicích** mohou nyní za **parkování platit také mobilním telefonem**. Nová služba funguje na všech placených parkovištích ve městě. Zájemci mohou využít aplikace ParkSimply, Sejf nebo webové rozhraní, kde není potřeba registrace. Ve městě jsou rovněž umístěny informační cedule s QR kódy.

21. Konání **83 sportovních akcí**, které se uskuteční v druhé polovině letošního roku, podpořili celkovou částkou 3,3 milionu korun radní **Zlínského kraje**, a to v rámci krajského dotačního programu na podporu jednorázových projektů v oblasti mládeže a sportu. Peníze půjdou například na softbal, travní lyžování, judo, přespolní běh či šachy.

Centrum duševního zdraví pro děti bude sídlit v budově otrokovické polikliniky

Zlínský kraj pokročil v přípravách vzniku vůbec prvního Centra duševního zdraví pro děti a dospívající v regionu a jednoho z prvních v republice. Nové zařízení bude fungovat v prostorách Městské polikliniky v Otrokovcích, kde projde vybraná část budovy kompletní rekonstrukcí. Odbornou péči klientům zajistí Poradenské a krizové centrum, které je příspěvkovou organizací kraje.

Centrum nabídne komplexní podporu dětem a jejich rodinám, které se potýkají s psychologickými obtížemi. Bude fungovat jako most mezi běžnou ambulantní péčí a specializovanou dětskou psychiatrií. Cílem je včas zachytit problémy, poskytnout pomoc přímo v komunitě a předejít zbytečným hospitalizacím.

„Počet dětských pacientů neustále narůstá, a to z několika důvodů. Mezi ty hlavní patří všechny krizové situace, které se teď ve světě odehrávají, štěpení společnosti. Vztahy v rodinách jsou pod větším tlakem, zázemí pro děti je proto méně stabilní. Vliv má i naprosto nekontrolovatelný přísun informací,“ uvedl ředitel Poradenského a krizového centra Marek Mikláš. Dodal, že větší křehkost dětí vede primárně k úzkostným stavům, exponenciálně narůstají i případy sebepoškozování a sebevražedné myšlenky.

Péče o klienty bude komplexní

Předpokladem je, že centrum pomůže minimálně 70 pacientům ročně, odborníci však očekávají, že jejich počet bude mnohem větší. Příomou péči zajistí 12 pracovníků. Součástí týmu mají být lékaři, psychologové i sociální pracovníci, kteří

budou úzce spolupracovat se školami, poradnami a dalšími institucemi podílejícími se na výchově dětí. „Otrokovické centrum bude mít od začátku více pracovníků, než je státem

„Je pro nás zásadní, aby děti a jejich rodiny měly dostupnou a kvalitní pomoc přímo v regionu.“

Eliška Olšáková
náměstkyně hejtmana

dané minimum. Budeme tak dostupnější pro větší oblast Zlínského kraje,“ doplnil Mikláš.

„Uvědomujeme si, jak je dětská psychika křehká. Pokud se zanedbá, následky mohou být fatální, proto je pro nás zásadní, aby děti a jejich rodi-

ny měly dostupnou a kvalitní pomoc přímo v regionu. Nové centrum v Otrokovcích je pro Zlínský kraj velkým krokem kupředu,“ řekla náměstkyně hejtmana Eliška Olšáková, která má na starosti oblast sociálních věcí.

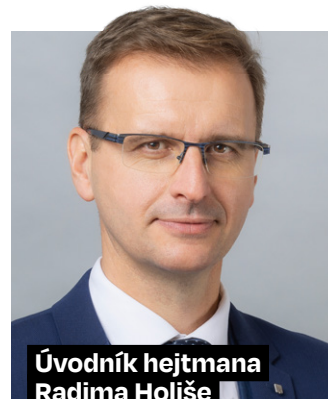
Jedno z prvních zařízení v republice

V kraji už fungují dvě Centra duševního zdraví pro dospělé, a to v Kroměříži a Uherském Hradišti. Nově vznikající centrum zaměřené na děti a dospívající tak bude výjimečné – v celém Česku totiž zatím existují pouze dvě taková zařízení, v Praze a Beceuně. Další se připravují například v Moravskoslezském a Jihočeském kraji.

Celkové náklady projektu dosahují 25,7 milionu korun. Část prostředků, 12,75 milionu korun, chce kraj získat z evropských dotací, v případě neúspěchu je připraven investici pokrýt z vlastního rozpočtu. Rekonstrukce bude probíhat od srpna 2025 do února 2027, otevření samotného centra je v plánu od 1. března 2027.

Na vzniku služby kraj úzce spolupracuje s městem Otrokovice, tamější poliklinikou i Psychiatrickou nemocnicí Kroměříž. ■

Alena Železníková

Úvodník hejtmana Radima Holíše

Milí čtenáři, Den Zlínského kraje je pro mě vždycky svátkem. Není to jen kulturní program, ale hlavně možnost potkat se navzájem, pobavit se a připomenout si, co všechno lidé z našeho regionu umí. Řemeslníci, muzikanti, sportovci, vinaři, hasiči, školy... Všichni na jednom místě, každý přináší kousek sebe. Je to přehlídka toho nejlepšího, na co jsme u nás hrdí.

O to víc se těším letos. Všichni si pamatujeme, že loni se akce kvůli povodním konat nemohla. Bylo to těžké období, a právě proto mám pocit, že si teď společný den užijeme ještě víc.

Mám radost, že tuhle oslavu děláme už patnáct let, je totiž pro vás, obyvatele Zlínského kraje. Pro rodiny s dětmi, pro seniory, pro sousedy, kteří se potkají u burčáku nebo u frgálu, i pro mladé, kteří si přijdou poslechnout hudbu. Každý si najde to svoje a všichni spolu tvoříme jedinečnou atmosféru.

A abych nezapomněl, hlavní hudební hvězdou bude Sofian Medjemdj. Přiznám se, že jsem si jeho příjmení musel nechat vysvětlit. Tak kdybyste náhodou taky váhali s výslovností, čte se to „mešmeš“.

S kolegy se na vás těšíme!

Lidé v regionu si zvolí 12 poslanců

Celkem 21 kandidátních listin politických stran, hnutí a koalic do podzimních parlamentních voleb zaregistroval Krajský úřad Zlínského kraje. Státní volební komise pak vylosovala čísla, která byla přidělena jednotlivým kandidujícím subjektům a začala příprava hlasovacích lístků. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se uskuteční 3. a 4. října. Ve Zlínském kraji vyberou voliči 12 poslanců z celkových 200. Další informace jsou zveřejněny na webu Zlínského kraje v sekci Volby. Kompletní seznamy všech kandidujících uskupení a jejich kandidátů lze najít na oficiálním volebním portálu www.volby.cz. ■

(van)

Autobusy pojedou podle nových jízdních řádů

Po jednom a půl roce oprav se znovu otevřel zrekonstruovaný most přes Moravu u Fatry v Napajedlích. Autobusy Integrované dopravy Zlínského kraje obsluhují Napajedla tak opět jezdí podle standardních jízdních řádů. Aktualizace se týká linek 165, 170, 175, 181, 185, 471, 472, 473, 474 a 995. Všechny autobusové linky směrem od Spytihněvi budou nyní vedeny přes centrum Napajedel a končí také provoz kyvadlové linky 475. Další změny se týkají nových spojů na Zlínku a Kroměřížsku. Podrobné informace jsou na www.idzk.cz. Novinky chystá i Dopravní společnost Zlín–Otrokovice, více k MHD ve Zlíně najdete cestující na www.dszo.cz. ■

(red)

Kraje bojují za spravedlivé rozdělení daní

Podání návrhu Pardubického kraje k Ústavnímu soudu na zrušení jednoho z ustanovení zákona o rozpočtovém určení daní pro kraje a přílohy tohoto zákona podpořili radní Zlínského kraje. Návrh reaguje na několik let trvající boj za změnu zákona, která by měla vyřešit dlouhodobou nespravedlnost v daňových příjmech mezi jednotlivými kraji. Pokud návrh uspěje, budou muset zákonodárci projednat nové nastavení parametrů pro rozdělení finančních prostředků mezi kraje. „Iniciativu Pardubického kraje plně podporujeme a děkujeme všem, kdo jsou v této věci aktivní a pomáhají nám,“ řekl hejtmán Zlínského kraje Radim Holíš. ■

(van)

Začalo výběrové řízení na ředitele záchranky

Rada Zlínského kraje vyhlásila výběrové řízení na pracovní místo ředitele/ředitelky Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje. Přihlášky je možno podávat do 15. září 2025, 10 hodin. Podmínkou je vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu, zkušenosti na vedoucí pozici po dobu minimálně 3 let a znalost systému zdravotnické záchranné služby, strategického plánování, řízení lidských zdrojů, rozpočtování a krizového řízení. Předpokládáný nástup je v lednu 2026. Další podmínky výběrového řízení jsou zveřejněny na webových stránkách www.zlinskykraj.cz/kariera. ■

(van)

Musíme lidem nabídnout víc než dobrou práci

Zlínský kraj chce investovat 260 milionů korun do nákupu osmdesáti nájemních bytů. Cílem je udržet a přilákat klíčové profese, především zdravotníky, pedagogy a pracovníky v sociálních službách. „Trh práce je napjatý a bydlení je jedním z rozhodujících faktorů při rozhodování, kde chtějí lidé žít a pracovat,“ říká hejtman RADIM HOLÍŠ. V rozhovoru pro Magazín21 vysvětluje, proč kraj přistoupil k tomuto kroku a jak se vypořádává s výpadky státního financování.

Proč se Zlínský kraj rozhodl investovat do nákupu osmdesáti nájemních bytů? Co vás k tomu vedlo?

Situace na trhu práce je s výhledem do budoucna velmi napjatá. Chceme udržet a dále rozvíjet služby ve školství, zdravotnictví, sociální oblasti i podpořit rozvoj Univerzity Tomáše Bati. To však zvládneme jediné tehdy, když budeme sami aktivní a vytvoříme si vlastní bytový fond. To jsou hlavní důvody, proč se Rada Zlínského kraje rozhodla pro tento průlomový krok.

Pořízení bytů má přijít na 260 milionů korun. Kde na to kraj vezme peníze?

Ucházíme se o dotaci na podporu dostupného nájemního bydlení, která nám pokryje až 35 procent nákladů. Vezmeme si zvýhodněný úvěr a zhruba 11 procent dokryjeme z vlastního rozpočtu.

Pro koho jsou byty primárně určeny? Upřednostníte zdravotníky, učitele, nebo studenty? Jak bude probíhat výběr nájemníků?

Ted' je pro nás důležité uspět ve veřejné zakázce, najít vhodného dodavatele a získat dotaci. Pak budeme řešit nastavení transparentního systému s jasně nastavenými podmínkami, které určí, kdo bude mít na krajské nájemní byty nárok. Primárně cílíme na zaměstnance našich příspěvkových organizací. Druhou cílovou skupinou jsou studenti a akademičtí pracovníci Univerzity Tomáše Bati.

Je osmdesát krajských bytů konečné číslo, nebo plánujete do budoucna další?

Samotný fakt, že kraj začne vlastnit byty, považuji s nadsázkou za průlomový krok. Věřím, že naším rozhodnutím dodáme odvalu zejména městům a obcím, které se k nákupu nebo vý-

stavbě vlastních nemovitostí zatím odhodlávají. Ani já jsem si dřív nemyslel, že kraj někdy pořídí vlastní byty, ale současná situace a demografické prognózy nám jinou volbu nenechávají. Ted' je pro nás důležité dotáhnout nákup 80 bytů do konce, pak můžeme přemýšlet dál.

Zvažovali jste, že byty nabídnete i veřejnosti?

V této fázi ne. Nové byty pro veřejnost by ale měly vzniknout v malenovické zóně. S městem Zlínem také rozvíjíme projekt na ulici Březnická,

zadání soutěže pracovat, bude mimo jiné i renomovaná architektka Eva Jiřičná. A nové bydlení bude určitě jednou z hlavních součástí tohoto projektu.

Přesuneme se k financím. Média nedávno uvedla, že podle informací ministerstva financí skončilo hospodaření krajů a obcí za první pololetí s přebytkem téměř 65 miliard korun. Kolik má aktuálně Zlínský kraj na účtech?

K 30. červnu měl Zlínský kraj na účtu přebytek 1,8 mi-

kraje k dispozici volné finance ve výši maximálně 10 % z toho, co ministerstvo zveřejňuje. Navíc je do těchto čísel započítána i Praha, která každý rok kumuluje neutracených zhruba 15 miliard korun, čímž částku výrazně zvyšuje.

Vláda nedávno oznámila, že krajům neposkytne slíbené dvě miliardy na opravy silnic II. a III. tříd. Jak na to Zlínský kraj zareagoval? Budete škrtnat investice, nebo sáhnete do rezerv?

Kraje měly na tento rok slíbené čtyři miliardy korun, tuto částku dostávaly posledních sedm let, v roce 2022 to bylo dokonce šest miliard. Nyní jsme obdrželi jen polovinu.

Pro Zlínský kraj to znamená výpadek zhruba 70 milionů korun. Protože je pro nás doprava prioritou, peníze jsme museli najít jinde. Přesunuli jsme 100 milionů z vysoutěžených zakázek, kde se nám podařilo snížit ceny oproti předpokladu. Opravy silnic proto dokončíme podle původního plánu.

Prezident podepsal novelu školského zákona, která přesouvá financování nepedagogických pracovníků ze státu na kraje. Vy jste jako předseda Asociace krajů žádal prezidenta o veto. Co tato změna konkrétně znamená pro Zlínský kraj?

Novela školského zákona přináší i pozitivní změny. Co se ale týká přesunu financování nepedagogických pracovníků na kraje a obce, znamená to pro nás dodatečný výdaj ve výši 120 milionů korun ročně. Vláda tím pouze přenáší odpovědnost na samosprávy. Zlínský kraj je třetím nejhůře financovaným krajem v rámci rozpočtového určení daní, takže pro nás je tento zásah ještě citelnější.

Potřebu reformy školství považuji za důležitou, ale tento krok je ze strany ministra školství jednoznačně nekonceptní. ■

Soňa Ličková

↑ PODPORA. Vytvoření vlastního bytového fondu považuje Zlínský kraj za klíčové. Podle hejtmána tento krok přispěje ke zlepšení situace na trhu práce a pomůže v kraji udržet důležité profese.

kde je rovněž v plánu výstavba bydlení. Z pozice kraje je naším cílem především motivovat města a obce k větší aktivitě, proto jim přispíváme například na projektové dokumentace nebo poskytujeme bezúročné půjčky. Nabídka nového bydlení v území je dle mého primárně úkolem jednotlivých samospráv.

Zmínil jste malenovickou zónu, jak projekt pokračuje?

Ještě letos vyhlásíme prostřednictvím naší krajské společnosti ZRIA urbanistickou soutěž, ze které vzejde návrh na využití tohoto území. Zadáání bude vycházet z potřeb kraje, města Zlína a dalších klíčových partnerů. Součástí odborného týmu, který bude na

liardy korun. Tuto částku ale výrazně ovlivnily takzvané průtokové peníze ve výši 2 miliardy, které jsme obratem poslali školám. Po jejich odečtení jsme na hodnotě minus 200 milionů korun. Takže přebytek ve skutečnosti nemáme. Ministerstvem uvedená čísla zkreslují realitu.

Kritika, že peníze krajům a obcím „leží ladem“, se ale často opakuje. Proč tyto prostředky nevyužíváte rychleji?

Na účtech máme prostředky vázané na plánované či už probíhající investice. Bez předem připravených financí bychom nemohli rozjet žádnou větší akci, a ministerstvo financí to dobře ví. Je to spíše mediální zkratka. Reálně mají

Baťova nemocnice léčí trávicí potíže na špičkové úrovni

foto: archiv KNTB

Bolesti břicha, potíže se žlučníkem, žaludkem nebo střevy? Takové problémy dnes trápí čím dál víc lidí. V krajském městě mají nejmodernější pracoviště, kde se jim věnují na špičkové úrovni.

Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně získala statut centra vysoce specializované péče pro digestivní endoskopii – tedy pro diagnostiku a léčbu onemocnění trávicího traktu. Zlín se tak zařadil po bok fakultních nemocnic a stal se jediným

pracovištěm svého druhu ve Zlínském kraji.

Přesnější diagnostika, šetrnější zákrok

„Pro udělení statutu jsme museli splnit přísná kritéria – kromě špičkového personálního

a technického vybavení to bylo zejména zajištění komplexní péče v oblasti digestivní endoskopie na vysoké odborné úrovni. Důležitá je také spolupráce s dalšími obory, jako je chirurgie, radiologie nebo onkologie,“ uvedl primář

interního oddělení KNTB Vladimír Kojecký.

Co to znamená v praxi? Moderní přístroje umožňují rychlejší a přesnější diagnostiku. Vyšetření a zákroky lze provádět bez nutnosti chirurgické operace. Díky špičkovému personálu a spolupráci s dalšími obory, jako je onkologie nebo chirurgie, zvládají lékaři ve Zlíně i výkony, které se dříve prováděly jen ve fakultních nemocnicích.

Více než 5 tisíc pacientů ročně

Endoskopické centrum interního oddělení KNTB patří svým vybavením i odborným zázemím k nejmodernějším pracovištím v regionu. Ročně zde odborníci ošetří více než 5 tisíc pacientů s onemocněním trávicího traktu z celého Zlínského kraje. Součástí centra je také specializované pracoviště pro biologickou léčbu idiopatických střevních zánětů, které poskytuje moderní péči pacientům s Crohnovou chorobou či ulcerózní kolitidou. ■

(red)

5

Vodní dílo Vlachovice míří k výstavbě

O aktuálním stavu přípravy nového vodního díla Vlachovice a obsahu chystaného memoranda, které má za cíl prohloubit vzájemnou spolupráci při přípravě této stavby, jednali na krajském úřadě představitelé Zlínského kraje s ministrem zemědělství Markem Výborným, zástupci obcí v okolí budoucí přehrady a vedením Povodí Moravy.

Vodní nádrž Vlachovice se má stát důležitým zdrojem pitné vody pro Zlínský kraj. Nedílnou součástí projektu je také zajištění kvality vody přítékající do nádrže. Proto musí mít obce v povodí nádrže vyřešené nakládání s odpadními vodami a zajištěno jejich čištění. Celkem se jedná o odkanalizování devíti obcí či místních částí.

„Právě problematika odkanalizování obcí a jeho financování je jedním z klíčových bodů memoranda, které v tuto chvíli ladíme a v září bychom jej chtěli podepsat. Na odkanalizování obcí, které by mělo vyjít na zhruba 1,4 miliardy korun, jsme připraveni se finančně podílet až do výše 10 procent. Ale vzhledem k tomu, že jde o investici vyvolanou státem, měl by ji hradit především on,“ uvedl hejtman Radim Holíš.

Stavba má začít za tři roky

Co se týká výstavby samotné nádrže, jak informoval ministr Marek Výborný, letos v květnu podal jeho resort žádost

vizualizace: Povodí Moravy

o vydání stanoviska v rámci EIA a ve vysoké fázi rozpracovanosti je dokumentace pro

povolení záměru na celé vodní dílo. Pokud vše půjde podle plánu, v pololetí příštího roku chce ministerstvo požádat o stavební záměr. V roce 2027 by pak Povodí Moravy, které bude investorem stavby, chtělo vypsát výběrové řízení na dodavatele stavby a stavět by se mohlo začít už o rok později, v roce 2028. Aktuálně je vykoupeno 98 % dotčených pozemků potřebných pro výstavbu.

Zastupitelstvo Zlínského kraje letos v únoru schválilo aktualizaci zásad územního rozvoje kraje a vodní dílo Vlachovice je tak nyní veřejně prospěšnou stavbou. V budoucnu má zajistit spolehlivý zdroj povrchové vody pro zásobování obyvatel Zlínského kraje pitnou vodou. Celkový objem nádrže má být 29,1 milionu metrů krychlových. ■

(van)

Krajský úřad chystá samoobslužný terminál

Možnost uhradit správné poplatky bezhotovostně, bez nutnosti návštěvy pokladní přepážky nabídne klientům Krajského úřadu Zlínského kraje nový samoobslužný platební terminál. Do testovacího provozu bude uveden na podzim. Nový terminál bude disponovat jednoduchým a intuitivním ovládáním a zároveň vysokým standardem bezpečnosti. „Lidé díky němu uhradí poplatky snadno a rychle bez nutnosti manipulovat s hotovostí a chodit na pokladnu,“ informovala ředitelka Krajského úřadu Zlínského kraje Jitka Hlavačková. Terminál bude akceptovat platby prostřednictvím platební karty, mobilního telefonu i chytrých hodinek. „Budeme jej mít v provozu na zkušební dobu půl roku, poté vyhodnotíme jeho přínos a rozhodneme o jeho dalším využívání,“ doplnila Hlavačková. ■

(van)

V regionu vzniká centrum pro výzkum materiálů pomocí umělé inteligence

Americký startup Yonder Materials (CombiMatrixAI Corporation), Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a krajská rozvojová agentura ZRIA podepsaly memorandum o spolupráci, jehož cílem je založení Zlín Materials Institute (ZMI). Ten propojí umělou inteligenci s materiálovými vědami a vytvoří prostředí zaměřené na vývoj materiálů budoucnosti pro komerční využití. Institut má být základem evropského centra excelence pro objevování nových materiálů se sídlem ve Zlíně.

ZMI bude sloužit nejen České republice, ale i dalším zemím Evropské unie. Spolupráce začíná konkrétními projekty na komerční bázi. Ty pomohou ověřit celý koncept a definovat rámec spolupráce i samotného institutu. „Vznikne platforma pro inovace, příliv mezi-

národního talentu a kapitálu a bude také posílena role UTB jako klíčového hráče v této oblasti. Cílem je vytvořit ve Zlíně světově vzorové centrum a zakončit špičkový výzkum v regionu, na což naváže podpora místních firem a podnikání,“ uvedl hejtman Radim Holíš.

„Yonder Materials rozvíjí partnerství se špičkovými univerzitami a technologickými lidry po celém světě. Ted' hledají příležitosti v Evropě – a shodli jsme se, že Zlín je jednou z klíčových destinací, kde mohou vybudovat svou evropskou základnu a zároveň navázat na zkušenosti a tradici našeho regionu,“ popsal ředitel strategického rozvoje ZRIA Petr Kubíček.

Institut propojí výzkum i technologické firmy

„Spolupráce s Yonder Materials je ukázkou toho, jak můžeme díky dlouhodobým vztahům v USA přivést do regionu špičkovou technologii i nové investiční impulzy. A právě to je role Zlínského kraje: být mostem mezi technologickými lidry a našimi univerzitami a firmami,“ doplnil náměstek hejtmána pro finance, majetek a rozvoj podnikání David Vychytil.

Technologie společnosti Yonder Materials umožňuje výrazně urychlit objevování nových materiálů. Kombinuje umělou inteligenci s automa-

tizovaným testováním, takže dokáže během několika dní vyhodnotit množství možností, které by tradičními metodami zabraly i několik let. Nová technologická spolupráce tak navazuje na dlouhou tradici Zlína jako místa, kde se díky inovacím v oblasti materiálů měnily celé průmyslové obory.

Právě chystané partnerství se opírá o špičkové záze-
mí Fakulty technologické, Fakulty aplikované informatiky a Centra polymerních systémů. Výsledky výzkumu najdou uplatnění v oblastech, jako je vesmírný výzkum, elektromobilita, udržitelnost, dekarbonizace nebo regenerativní medicína. Institut pak chce být platformou propojující výzkum, technologické firmy a aplikační partnery v oblasti materiálů. „Pro studenty bude práce s těmito systémy vynikající zkušenost a pro univerzitu to bude příležitost navazovat spolupráci se zákazníky, firmami i výzkumnými projekty z celé Evropy i USA,“ uzavřel rektor UTB Milan Adámek. ■

(red)

6

Dron ve službách krajského úřadu

S kontrolou stavu přírody v chráněných územích, monitoringem při povodních nebo s odhalováním černých skládek od září pracovníkům z odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlínského kraje pomá-

há dron. Zařízení poháněné umělou inteligencí je vybaveno termokamerou i laserovým dálkoměrem. Robustní provedení, konstrukce a použité materiály zaručí jeho dlouhou životnost a vysokou odolnost, stabilitu i přesnost. „Dron našim zaměstnancům umožní pracovat v mnoha případech rychleji, efektivněji, bezpečněji a s větší přesností. Věříme, že jeho využití významně přispěje ke kvalitě péče o přírodu v našem kraji,“ uvedla ředitelka Krajského úřadu Zlínského kraje Jitka Hlavačková. Odbor také plánuje pořizovat fotografie a videa přímo v terénu, které pak využije při osvětě v oblasti ochrany přírody. ■

(van)

Sdílená kola jezdí už i na Valašsku

Sdílená kola už nejsou jen výsadou velkých měst. Zlínský kraj totiž spustil unikátní pilotní projekt, který postupně propojí Valašské Meziříčí, Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm a především okolní obce. Cílem je otestovat si, jak se takzvaný bikesharing osvědčí i v menších městech a na venkově. Pak by hejtmanství chtělo projekt rozšířit na další území.

„Sdílená kola v Česku dosud fungovala izolovaně, ve velkých městech. To bych rád změnil. Oslovili jsme proto poskytovatele a dohodli se na společném projektu, který jsme i díky panu místostarostovi Valašského Meziříčí Nachtmannovi rozjeli nejprve na Valašsku. Potrvá rok a pak ho vyhodnotíme,“ popsal statutární náměstek hejtmána Radek Doležel, který má na sta-

rosti oblast dopravy a zároveň je iniciátorem projektu.

Ten už funguje ve Valašském Meziříčí, Zásavě i Vsetíně. V září by se měl připojit Rožnov pod Radhoštěm. „V současnosti o zapojení do projektu jednáme také s dalšími obcemi v okolí Valašského Meziříčí, Rožnova a Vsetína,“ konstatoval Radek Doležel.

Už delší dobu jsou sdílená

kola ve Zlíně, Uherském Hradišti a Kunovicích. Města si však bikesharing dosud řekla sama. Časem by se do krajského projektu mohla také přidat.

„Projekt je revoluční v tom, že poprvé propojuje území včetně menších měst a obcí. Zkoušíme další, nový způsob dopravy a já věřím, že to bude fungovat a náš pilotní projekt, který odstartoval na Valašsku, bude inspirací i pro další regiony,“ řekl náměstek hejtmána pro strategický rozvoj a dotace Tomáš Chmela s tím, že například ve Valašském Meziříčí zaznamenali jen za první den zhruba 600 výpůjček.

Prvních 30 minut zdarma

Sdílená kola v rámci krajského pilotního projektu provozuje společnost nextbike. Na Valašsku bude nyní k dispozici 195 mechanických kol na více než 70 stanovištích. Díky finanční podpoře Zlínského kraje a zapojených radnic je prvních 30 minut každé jízdy zdarma, poté vyjde minuta na 1 korunu. Případně si uživatelé mohou pořídit měsíční předplatné za 189 Kč. Další informace najdou zájemci na www.nextbikecezech.com. ■

(žal)

Ze Zlínského do Trenčínského kraje na jednu jízdenku

Cestování mezi Zlínským a Trenčínským krajem by se v příštích letech mohlo zásadně zjednodušit. Kraje společně připravují projekt, který má propojit dopravní systémy na obou stranách hranice. Chtějí sladit tarifní podmínky, jízdní řády a technologické systémy tak, aby cestující mohli využívat veřejnou dopravu bez složitého přestupování.

Počítá se také s možností cestování na jeden jízdní doklad platný jak v českém, tak slovenském systému. „Chceme, aby tu vznikl skutečně pro-

pojený dopravní prostor, kde nebude záležet na tom, jestli jedete z Uherského Brodu do Trenčína nebo opačně. Pokud se nám tento systém integro-

vané přeshraniční veřejné dopravy podaří vytvořit, budeme první v Evropě,“ říká statutární náměstek hejtmána Radek Doležel, odpovědný za dopravu.

„Naší ambicí je jít příkladem v tom, jak mohou regiony společně překonávat hranice, které pro místní obyvatele často představují bariéru v běžném životě. Rádi bychom lidem usnadnili každodenní dojíždění, vzájemné návště-

vy a podpořili turistický ruch i přeshraniční spolupráci,“ doplňuje Tomáš Chmela, náměstek hejtmána pro strategický rozvoj.

Součástí projektu je komplexní analýza dopravních systémů, která posoudí aktuální stav a navrhne způsob propojení – jak z hlediska organizace, tak legislativy a financování. ■

Jan Vandík

7

foto: archiv KNTB

V KNTB už začalo fungovat mamodiagnostické centrum

Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně otevřela nové mamodiagnostické centrum. Ženy se tak mohou od 1. září objednávat k preventivnímu vyšetření na nejnovějším mamografickém přístroji s excelentním rozlišením.

„Nejmodernější mamografický přístroj ve Zlínském kraji používá unikátní technologii hexagonálního detektoru, výhodou tedy je, že přístroj snižuje takzvaný šum na výsledném mamografickém obraze a jedná se také o detektor s největším geometrickým rozlišením,“ popisuje Jiří Palíšek, primář oddělení zobrazovacích metod Krajské nemocnice T. Bati.

Ve Zlínském kraji je ročně diagnostikováno 420 nových pacientek s onkologickým onemocněním prsu, některé z nich předtím nikdy nebyly vyšetřeny. „Přitom to není nic složitého. Každá žena ve věku 45 let a více má nárok na mamografické vyšetření zdarma každé dva roky. Stačí požádat svého gynekologa nebo praktického lékaře o žádanku

a objednat se buď telefonicky, e-mailem, nebo online k nám do mamodiagnostického centra,“ říká Radana Blažková, vedoucí radiologická asistentka oddělení zobrazovacích metod KNTB.

„Uvítáme rádi i ženy, které doposud chodily do jiných center. Nemusí nic vyřizovat, my si jejich předchozí výsledky vyžádáme, abychom měli

← **INSTALACE.** Mamograf v Baťově nemocnici je nejmodernějším zařízením svého druhu ve Zlínském kraji. Funguje od letošního září.

srovnání s novými snímky. Vyšetření samotné trvá 5 až 10 minut, poté žena odchází domů. Snímky hodnotí nezávisle na sobě dva naši lékaři, výsledek zašleme následující den formou SMS zprávy a poté písemně i elektronicky lékaři, který vypsál žádanku,“ doplňuje primář Palíšek. ■

Dana Lipovská

Kontakty k objednání na mamograf

TELEFON
605 22 11 09

E-MAIL
mamograf@bnzlin.cz

ONLINE OBJEDNÁNÍ
www.kntb.cz

Mamodiagnostické centrum je umístěno v přízemí 21. budovy KNTB, stejně jako pracoviště ultrazvuku. ■

Cyklistika na vzestupu. Region zdobí dlouhé trasy

Za posledních 25 let prošla cyklistická infrastruktura ve Zlínském kraji výraznou proměnou. Z původně izolovaných úseků cyklostezek začala souvislá síť. Dnes nabízí bezpečné a atraktivní trasy nejen pro sportovní cyklisty, ale i pro rodiny s dětmi, seniory či turisty na elektrokolech. Hejtmanství k tomu přispívá finančně i pečlivým strategickým plánováním.

„Rozvoj cyklistiky u nás není náhodný. Máme jasnou koncepci, kterou jsme zpracovali spolu s obcemi a městy v regionu, a podle ní systematicky postupujeme,“ vysvětluje Tomáš Chmela, náměstek hejtmana pro strategický rozvoj, dotace a venkov. První verze Konceptu rozvoje cyklistiky byla schválena v roce 2020, aktualizovaná verze pak koncem loňského roku. Dokument definuje páteřní síť 4 dálkových a 12 regionálně významných cyklotras a počítá s jejich napojením na okolní kraje i Slovensko.

Na kole podél řek

Nejnámějššími dálkovými trasami, které se podařilo postupně vybudovat, jsou cyklostezka Bečva, Baťův kanál a mezinárodní cyklostezka Bevlava. Cyklostezka podél Baťova kanálu dnes měří přes 80 km, vede mimo silniční provoz a spojuje Kroměříž se slovenskou Skalnicou. Cyklostezka Bečva, přezdívaná „královna moravských

cyklostezek“, propojuje prameny Rožnovské a Vsetínské Bečvy se soutokem řeky Moravy. Bevlava, jejíž název odkazuje na řeku Bečvu, Vlárů a Váh, propojí Ústí v Vsetíně s Trenčínem. Z velké části je již plně průjezdná, zbývá dokončit jen několik menších úseků.

Pro Zlínský kraj je napojení krajské sítě na okolní kraje a Slovensko jednou ze zásadních priorit budování sítě dálkových a regionálních tras.

Investice a podpora kraje

Od roku 2021 podporuje Zlínský kraj výstavbu a projektovou přípravu cyklostezek v rámci Programu na podporu obnovy venkova. Za poslední čtyři roky takto putovaly prostředky z krajského rozpočtu na 38 projektů s celkovou částkou téměř 50 milionů korun. Celkové náklady realizovaných staveb přesáhly 480 milionů korun. Cyklostezky budují obce a svazky obcí. Jejich stavba je investičně

nesmírně náročná. Proto kraj podporuje vícezdrojové financování a prostředky z krajského rozpočtu připojuje výhradně k projektům podpořeným z národních či evropských zdrojů.

„Bezpečná infrastruktura je pro nás prioritou. Proto se soustředíme na odvedení cyklistů mimo hlavní dopravní tahy. Cyklostezky jsou investicí, která má dopad na zdraví lidí, životní prostředí i turistický ruch,“ zdůrazňuje náměstek Chmela.

Nejen velké projekty

Kromě páteřních tras vzniká v kraji i řada lokálních cyklostezek, které propojují jednotlivé obce a slouží každodennímu dojíždění. Mnohé z nich nava-

zuji na hlavní tahy a vytvářejí pestré síť, kterou oceňují místní obyvatelé i návštěvníci. Navazující vybavenost – odpovídavla, servisní stanice či bikoparky – si většinou budují samotné obce nebo podnikatelé.

Aktuální plány slibují, že do budoucna bude nabídka pro cyklisty na území našeho regionu ještě mnohem větší. Mezi aktuálně připravované projekty patří například dokončení chybějících úseků Bevlavy v Poteči a Brumově-Bylnici, pokračování Moravské stezky z Kroměříže do Olomouckého kraje a připravuje se propojení Rožnova přes Pindulu do Moravskoslezského kraje. ■

Oldřej Holubec

↑ BEVLAVA. Cyklostezka, jejíž název odkazuje na řeku Bečvu, Vlárů a Váh, propojuje Ústí v Vsetíně s Trenčínem.

Největší cyklostezky

CYKLOSTEZKA PODĚL BAŤOVA KANÁLU

délka přes 80 km, převážně
asfaltový povrch

vhodná pro cyklisty, bruslaře,
rodiny i seniory

téměř absolutní rovina,
mimo motorovou dopravu

bezpečná – mimoúrovňová
křížení silnic a tratí

www.batacanal.cz

CYKLOSTEZKA BEČVA

celková délka 152,6 km
od Beskyd k soutoku
s Moravou

většina trasy mimo
hlavní silnice,
vhodná i pro bruslaře

spojuje zajímavosti
Valašska, Beskyd
a historických měst

v zimě využitelná
i pro běžkaře

www.cyklostezka-bečva.cz

CYKLOSTEZKA BEVLAVA

64 km hotových úseků
od Vsetína
po slovenskou
Nemšovou

propojuje povodí řek
Bečvy, Vlárů a Váhu

mírný profil vhodný
pro rodiny i seniory

vede krajinou Bílých
Karpát s kulturními
zastávkami

www.bevlava.cz

25 LET

Zlínského
kraje

Za své umění obdrželi regionální rukodělní mistři ocenění

↑ **BAREVNÁ KRÁSA.**
Kraslice Zdeňky Rajsiglové.

↑ **KUKUŘIČNÉ ŠUSTÍ.**
Panenka Františky Snopkové.

↑ **UMĚNÍ DŘEVA.**
Šindelové stříšky Petra Řeháka.

Františka Snopková z Uherského Hradiště, která se věnuje drobné figurální plastice z kukuřičného šustí, Zdeňka Rajsiglová ze Starého Města vyrábějící kraslice zdobené slámou a Petr Řehák z Karolinky zabývající se výrobou ručně štípaného šindele a rustikálních výrobků jsou novými nositeli titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje“. Slavnostní předání ocenění se uskutečnilo v prostorách uherskohradištské Reduty.

Titul „Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje“ hejtmanství uděluje pravidelně od roku 2012. Oceňuje jím řemeslníky, kteří pracují s tradičními materiály, ovládají tradiční technologie a svůj um předávají budoucím generacím.

„Tento titul je výrazem našeho hlubokého uznání a úcty k řemeslníkům, kteří s pokorou a zručností uchovávají jedinečné tradice našeho regionu. Každý mistr, kterého oceňujeme, svým umem a ochotou předávat dále své znalosti přispívá

k tomu, aby kulturní dědictví Zlínského kraje zůstalo živé a inspirativní,“ uvedl krajský radní pro kulturu Ivan Lásk.

Nové mistry tradiční rukodělné výroby podpořil kraj také finanční odměnou ve výši 10 tisíc korun. Navíc mohou na oceněném výrobku či propagačních materiálech užívat ochrannou známku administrovanou Centrem péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje, Slováckým muzeem v Uherském Hradišti. ■

Jan Vandík

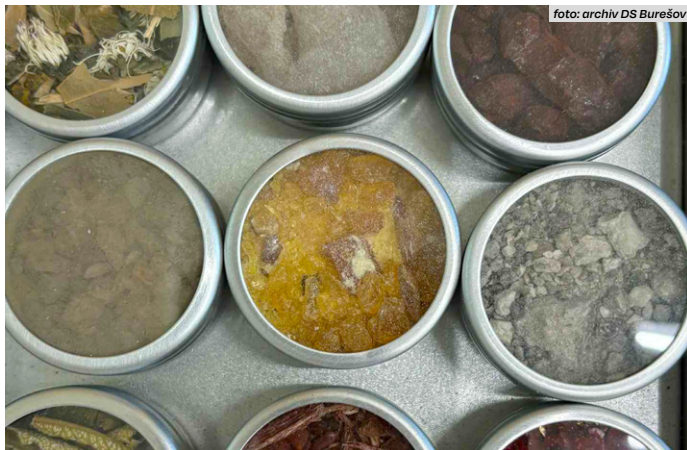

foto: archiv DS Burešov

Domov pro seniory Burešov nově využívá aromaterapii

V Domově pro seniory Burešov začali nově využívat aromaterapii. Chtějí tak zlepšit kvalitu života tamních klientů – vůně levandule, máty či bergamotu jim teď pomáhají při úzkosti, bolesti, nechutenství nebo nespavosti.

„Hledáme cesty, jak našim klientům zpříjemnit každý den. Aromaterapie nám otevírá nové obzory, jak lze s pomocí přírodních esencí podpořit psychickou i fyzickou pohodu klientů,“ řekla ředitelka burešovského domova pro seniory Helena Nováková a dodala, že vůně může být mostem k emocím, vzpomínkám i k pocitu bezpečí, a to zejména pro

klienty s pokročilou demencí nebo v paliativní péči.

Masáže, koupele i inhalace

S aromaterapií v domově začali letos v červnu, kdy první tým pracovníků prošel odborným kurzem pod vedením certifikovaných aromaterapeutek z Prahy a Bratislavy, které využívají techniku H.E.A.R.T.S.

„Získali jsme nejen teoretické znalosti, ale hlavně praktické dovednosti. Díky tomu můžeme vůně využívat cíleně a bezpečně, například formou difuzérů, masáží nebo koupelí, obkladů, ale také inhalací či aromaterapeutických náplastí,“ přiblížila ředitelka.

„Oceňuji každý krok vedoucí ke kvalitnější a citlivější péči o seniory. Aromaterapie je krásným příkladem přístupu, který vnímá člověka v celé jeho jedinečnosti – nejen jeho zdravotní stav, ale i emoce, vzpomínky a prožitky. V Domově pro seniory Burešov ukazují, že i malé změny mohou přinášet velký rozdíl v každodenním životě klientů,“ uvedla náměstkyně hejtmana pro sociální věci Eliška Olšáková.

Reakce seniorů na aromaterapii jsou vesměs pozitivní. „Vždy vycházíme z individuálních potřeb klienta a informací o jeho životě. Na základě těchto znalostí se volí vůně, které jsou mu blízké, evokují mu příjemné vzpomínky nebo s nimi má pozitivní zkušenost,“ doplnila ředitelka. U klientů s alergiemi nebo jinými omezeními se postup volí velmi opatrně a vždy s ohledem na jejich zdravotní stav. ■

(žal)

Záchranka rozšířila svoji základnu v Hradišti

Na 41,350 milionu korun přišla investice do rozšíření výjezdové základny v Uherském Hradišti. Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje objekt slavnostně uvedla do provozu v polovině července. Vedle stávající budovy

vyrostla nová stavba, která nabízí tři garážová stání, dostatečně velkou šatnu včetně sociálního zázemí, sklad pro pneumatiky a úklidovou techniku, sklad pro materiál určený k likvidaci následků mimořádných událostí, větší je i kapacita pro uskladnění zdravotnického materiálu. Zmodernizoval se topný systém, nainstalovala fotovoltaika včetně bateriových úložišť. Jde o první velkou dokončenou investici v letošním roce, nikoliv však poslední. V září vyjede první sanitka ze zcela nové výjezdové základny v Luhačovicích a ve stejném měsíci bude dokončena také zásadní revitalizace výjezdové základny v Kroměříži. ■

(red)

Primář neurologie: Při mrtvici se počítá každá minuta

Mozková mrtvice patří k nejčastějším příčinám úmrtí a invalidity v České republice. A zdaleka nepostihuje jen starší lidi. Čím dál častěji se týká i těch, kteří si mysleli, že mají ještě dost času. Jak ji rozpoznat, proč jsou první minuty klíčové a proč nestačí jen zdravě jíst, o tom mluví v dalším díle seriálu Zdraví bez hranic primář neurologického oddělení Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně ROBERT MIKULÍK, který se setkává s těmito případy denně.

**Zdraví
bez hranic**
Zlínského kraje

Pane primáři, co přesně se děje v těle při mozkové příhodě?

Mozková mrtvice je onemocnění, které v osmdesáti až devadesáti procentech způsobí uzavření mozkové tepny. Je to analogie srdečního infarktu, při kterém se vám uzavře koronární tepna; při mozkové mrt-

Má člověk šanci poznat, že „mrtvice přichází“?

Ve výjimečných případech se stane, že velké cévní mozkové příhodě předchází malá. Což znamená, že na několik desítek vteřin můžete cítit například oslabení horní končetiny, pak se to po minutě zlepší a vlastně se jakoby nic neděje. To je ale varovný signál, úplně kritická situace. Přestože se pak můžete cítit relativně v pohodě, tak je to zpravidla předzvěst problému, který může být fatální.

Čas, než se dostane pacient k lékaři, může zásadně ovlivnit případné následky?

Absolutně. Při uzavření mozkové tepny jde o minuty. Přežití mozku je individuální, může být i hodiny, ale každou minutou pacient ztrácí miliony mozkových buněk a poškození může být nevratné a fatální. Na tomografu velmi rychle vidíme, jestli je tam krvácení nebo ucpaná céva, a můžeme okamžitě zvolit vhodnou léčbu.

Jaká je pravděpodobnost, že někdy můžu skončit tady u vás na oddělení?

Poměrně nemalá. Mozková mrtvice postihne každého čtvrtého až pátého člověka.

Jak lze mozkovou mrtvici předejít?

Rizikové faktory jsou vysoký krevní tlak, vysoký LDL cholesterol, kouření, cukrovka, obezita, nedostatek pohybu, stres, roli mohou hrát i genetické dispozice. Vyloučit nelze nikdy, ale riziko mrtvice zcela jistě snižuje zdravý životní styl.

Co mladí lidé? Týká se jich mrtvice také?

Pokud dostane mozkovou mrtvici člověk mladšího data narození, tak může být příčinou třeba genetická porucha krevní srážlivosti nebo trauma, kdy si člověk prostě třeba nějakým nenadálým pohybem krku, lidově řečeno škubnutím hlavy, poškodí cévu a vytvoří se sraženina. Takže ano, občas tady máme i mladé pacienty.

Jak dlouhá bývá rekonvalescence po mozkové příhodě? S jakými trvalými následky se pacienti nejčastěji potýkají?

Jsou lidé, kteří odejdou po týdnu, vrátí se do běžného života a nemají žádné následky. Někteří pacienti naopak umírají, jiní s následky doživotně bojují.

Jak jsme na tom v případě diagnostiky a léčby mozkové mrtvice ve srovnání se světem?

Patříme ke světové špičce. V Evropě jsou možná dvě tři země, jako třeba Holandsko nebo Rakousko, kde je péče v této oblasti stejně dobře organizovaná jako u nás. V drtivé většině zemí, mezi které patří i USA, jsou časy, v jakém dokáže lékař nasadit životně důležitou léčbu u mozkové mrtvice, výrazně delší než u nás. ■

Jan Filgas

PREVENCE:

Udržovat zdravý krevní tlak.

Vysoký tlak je největší rizikový faktor mrtvice. Cíl: ideálně pod 135/85 mmHg. Pravidelně měřte tlak a neignorujte léky, pokud je lékař předepsal.

Nekouřit. Kouření zvyšuje riziko mrtvice až dvojnásobně. Zhoršuje stav cév a podporuje tvorbu sraženin.

Mít cholesterol pod kontrolou.

Vysoký „špatný“ LDL cholesterol podporuje ucpávání cév. Pomáhá omezení živočišných tuků, smaženého jídla a průmyslově zpracovaných potravin.

Hlídat si cukrovku. Cukrovka výrazně zvyšuje riziko poškození cév. Léky, dieta, pohyb a pravidelné kontroly jsou zásadní.

Hýbat se. Alespoň 30 minut pohybu denně – chůze, plavání, kolo. Pohyb podporuje cévní pružnost, snižuje tlak a stres.

Zdravě jíst. Středomořská strava: více ryb, zeleniny, celozrnného pečiva, luštěnin. Omezit sůl, cukr, tuky a průmyslově zpracované potraviny.

Omezit alkohol. Nadměrná konzumace je riziková.

Vyhýbat se stresu a pečovat o psychiku. Chronický stres zvyšuje tlak a zhoršuje návyky. Pomáhá spánek, relaxace, meditace, kontakt s blízkými.

Pravidelné preventivní prohlídky. Krevní tlak, cholesterol, cukr v krvi – nečekejte na potíže. U mužů nad 50 let a žen po menopauze jsou rizika vyšší.

PŘÍZNAKY

Náhlá slabost v obličeji nebo končetinách, potíže s řečí, rozmazané vidění, závratě nebo ztráta rovnováhy. Volejte 155 – každá minuta rozhoduje.

Rozhovor najdete také na webu Zlínského kraje.

Partnerem seriálu je Magazín PATRIOT.

↑ **V NEMOCNICI.** Primář neurologického oddělení v Baťově nemocnici Robert Mikulík upozorňuje, že při podezření na cévní mozkovou příhodu mají lidé ihned volat záchrannou službu.

vici se uzavře mozková tepna. Krev přestává proudit do určité části mozku a ta přestává fungovat. Druhý typ mrtvice, který nemá úplnou analogii se srdeční příhodou, jsou případy, kdy mozková tepna praskne a způsobuje krvácení do mozku. Stává se to z minuty na minutu. Najednou vám například ochabne ruka, případně nemůžete mluvit, artikulovat, spadne vám koutek, přestane cítit dotek, neudržíte rovnováhu, přijdou závratě. Záleží na tom, jakou část mozku mrtvice postihne. Většinou to bývá na polovině těla. Ted' jsem vyjmenoval nejčastější příznaky, ale cévní mozková příhoda je poměrně rozmanitá, protože mozek zajišťuje spoustu funkcí.

Takže je lepší okamžitě volat záchranku?

Pokud má člověk podezření na cévní mozkovou příhodu, tak určitě ano. Vůbec nedoporučuju se nechat k lékaři odvézt po vlastní ose nebo k němu sám jet. Pokud vyjede sanitka, tak my už tady víme, že se máme připravit, že k nám jede pacient s podezřením na mozkovou mrtvici. Žádný čas neztrácíme, domluvíme cétéčko, čekáme na něj, od příjezdu pacienta k vyšetření na počítačové tomografii to trvá třeba pět minut. Pokud by pacienta někdo dovezl po vlastní ose, tak může trvat desítky minut, než se k nám přes urgentní příjem a vyšetření dostane.

U NÁS NA VESNICI

Nedachlebice

Leží asi deset kilometrů severovýchodně od Uherského Hradiště v údolí Vizovických vrchů, a to na okraji přírodního parku Praksická vrchovina. Mají tam poměrně nedávno postavený kostel sv. Cyrila a Metoděje, náves se zvonici i rybníky, které lákají k procházkám, ale zároveň pomáhají zdejší krajině. Nedachlebice se však mohou pyšnit také vítězstvím v letošním ročníku krajského kola soutěže Vesnice roku. Zlatou stuhu si odnesly za komplexní a dynamický rozvoj obce, péči o občanskou vybavenost a veřejná prostranství i svůj historický odkaz.

První písemná zmínka o Nedachlebicích pochází z roku 1209, kdy je král Přemysl I. daroval olomoucké kapitule. Vesnici v průběhu staletí vlastnilo hned několik panovnických rodů. Například Kuželové v nich nechali zřejmě ve 14. století vybudovat tvrz, významní byli i vladykové z Ko-

↑ **KLOBOUK.** Starosta Josef Jandouš si při oslavách titulu Vesnice roku Zlínského kraje převzal putovní klobouk.

rotína či Januárové ze Strachnova. Dlouhá léta pak Nedachlebice náležely k uherskobrodskému panství Kouniců.

Historie Nedachlebic se pojí s tradicí vinařství i rybníkářství. Vinohrady sice v obci vymizely na konci 17. století, ale jejich odkaz dnes připomínají obecní symboly. Rybníků měly Nedachlebice kdysi dokonce devět, nyní tam však najdete tři – Olšovec I, Olšovec II a Lipinu. První dva byly napuštěny před čtvrtstoletím, konkrétně v letech 2000 a 2001. Rybníky jsou nejen oblíbeným cílem procházek turistů a místních, ale mají význam i pro okolní krajinu. Ovlivňují zdejší mikroklima a staly se útočištěm mnoha druhů živočichů – ledňáčků, užovky či různých obojživelníků. Celkově zaujímají lesy polovinu katastrálního území Nedachlebic, najdete tam však také louky, sady, pastviny či pole. Zkrátka spoustu míst, kam se dá jít na výlet.

Pokud dáváte přednost spíše památkám, zajděte se podívat na náves, kde stojí zvonice a vedle ní pomníky obou světových válek, či do kostela sv. Cyrila a Metoděje, který v Ne-

↑ **RYBNÍKY.** Nedachlebské rybníky jsou oblíbeným výletním cílem, ale pomáhají i krajině.

dachlebicích postavili mezi roky 1994 až 1998 a v němž se konají pravidelné bohoslužby. K pamětihodnostem patří i kříže, jeden najdete nedaleko obecního úřadu a další dva u cesty směrem na Bílovice. K významným stavbám se řadí také Dubovský mlýn s pálenicí a za pozornost stojí i stará Blahova sušárna ovoce.

↑ **ZVONICE.** Na návsi stojí zvonice s pomníky obou světových válek.

V Nedachlebicích působí rovněž nejrůznější spolky – folklorní ženský sbor Nedachlebjanky, chasa, rybáři, myslivecké sdružení nebo tělovýchovná jednota – a během roku se místní obyvatelé podílejí i na pořádání spousty kulturních, sportovních či folklorních akcí. ■

Alena Železníková

Fakta o obci

okres: Uherské Hradiště
starosta: Josef Jandouš
počet obyvatel: 784
počet domů: 277
rozloha: 1 162 ha
nadmořská výška: 205 m n. m.
web: www.nedachlebice.cz

Zajímavost

Nedachlebice nezažívají úspěch v soutěži Vesnice roku poprvé. V roce 2007 získaly v krajském kole zelenou stuhu za péči o životní prostředí a dodržování ekologických zásad, v roce 2022 získaly v krajském kole zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí a o rok později pak oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu. Letos dosáhly na celkové vítězství v krajském kole a postoupily tak do kola celostátního, jehož výsledky budou známy 20. září.

Tři otázky pro starostu Josefa Jandouše

Kdyby se vaše obec měla zapsat do knihy rekordů, v čem by vynikala?

Možná se budete divit, ale nemyslím si, že by naše obec měla být zapsána do knihy rekordů. Jsem vlastně pyšný na to, že v ničem nevynikáme. Jsme totiž normální a obyčejná obec z jiho-východní Moravy se všemi klady a zápory, které život na menší obci přináší. Lidé se tu baví mezi sebou, v poledne si sousedka od druhé může půjčit koření, když jí došlo na vaření. Večer se chlapi sejdou v hospodě, ženské u zpěvu. V neděli pak většina v kostele. Anebo na akcích, které se od ledna do prosince konají skoro každý týden, až je těžké si vybrat. Ale pokud bych měl něco málo vyzvednout, tak jsou to lidé. Ti, kteří se starají o fotbal, o kostel, o tradice... Kteří se starají a něco pro druhé dělají. Ti vynikají.

Které místo tu máte nejraději a proč?

Já jako přistěhovalec jsem kdysi vyženil nejen ženu, dům, zahradu, ale nakonec i obec. A až jsem původem Zlíňan, do naší vesnice jsem se zamiloval. Turisty tu nemáme, ale je mnoho koutů obce, kde stojí za to se zastavit, rozhlédnout se a popřemýšlet si. Chtěl jsem napsat, že nejraději mám rybníky, i když nechytám ryby. Nejraději mám kostel a okolí, i když nejsem pokřtěný. Nejraději mám parky, i když v nich nesedávám. Nejjednodušší ale asi bude říct: „Nejraději mám celé Nedachlebice.“

Kdybyste měl neomezený rozpočet, co byste v obci udělal?

Tuto otázku jsem dostal už před třemi lety. A moje odpověď se za ty roky nemění. Nechtěl bych mít neomezený rozpočet. Postupně budované věci, mnohdy námi samotnými, to je to, co lidi ve vesnici spojuje. Co dělá normálního člověka člověkem. Moraváka Moravákem. Budme za to rádi. A použijme vlastní rozum.

Chceme, aby náš mošt chutnal jako od babičky

První malý lis si pořídil v roce 2017. Neměl velké plány, mošt si chtěl vyrábět jen pro vlastní potřebu. Tehdy JIŘÍ ŠENKEŘÍK z Valašských Klobouk ještě netušil, že se výroba ovocných šťáv stane jeho hlavní obživou.

Vůně čerstvě lisovaných jablek se brzy rozšířila mezi kamarády, pak kamarády kamarádů, a malý lis rychle přestal stačit. „Tehdy mě napadlo, že si pořídím větší technologii a zkusím začít podnikat,“ vzpomíná. Z koníčku se tak stala práce, která ho baví dodnes.

„Pořád mám různé nápady, přemýšlím nad příchutěmi a zkouším nové kombinace. Není to jednoduchá práce, během sezony si člověk vůbec neodpočine. V plavkách začí-

rybízem. Každý recept vzniká zkoušením, ochutnávkami a rodinnou radou. „Na začátku jsme zvali celou rodinu, zkoušeli různé poměry a dávali jim ochutnat. To, co prošlo, jsme zařadili do výroby,“ popisuje.

Jiří Šenkeřík si zakládá na tom, že do moštů nepřidává nic než čistou šťávu z ovoce. Žádná sladidla, konzervanty ani aroma. A především – snaží se zpracovávat místní úrodu, nejlépe z původních vysokokmenných jabloní. „Mají úplně jinou chuť.

↑ **ŠŤÁVA.** Mošty neobsahují žádná sladidla, konzervanty ani aroma.

ravská, kdysi hojně pěstovaná na východní Moravě. „Je to typická valašská odrůda, má sladkou, plnou chuť a spoustu lidí říká, že jim připomíná dětství. Chutná jako od babičky,“ říká Šenkeřík. Tento mošt už mu přinesl ocenění Regionální potravina, Česká biopotravina roku a nově i značku Chuť Zlínského kraje.

Kromě jablek z jaderníčky zpracovává i méně obvyklé ovoce – například švestky a trnky, které sousedé pálí na slivovici. On je ale lisuje na mošt. Jako hlavní devizu vidí to, že používá ovoce, které vyroste přímo na Valašsku. Nenechává si jablka dovážet. V letech, kdy je slabší úroda, je kupuje od sousedů. Tak, aby udržel regionálnost jejich původu.

Přestože shánění pomocníků je čím dál složitější, rodinný podnik jede dál. „Pořád nás to baví a to je nejdůležitější,“ uzavírá. ■

Ondřej Holubec

Chuť Zlínského kraje 2025

Ocenění Chuť Zlínského kraje uděluje Zlínský kraj regionálním výrobcům potravin, kteří používají kvalitní suroviny ze zdejšího regionu. Cílem je podpořit je, aby se jejich výrobky dostaly k více zákazníkům. Navštěvujeme oceněné producenty a v Magazínu21 přinášíme jejich příběhy.

Bio mošt Jaderníčka

Jaderníčka moravská je původní krajová odrůda jabloní typická pro Valašsko. Dává šťavnaté žluté plody s jemně kořenitou chutí. Mošt z této odrůdy je sladký, plný a má jedinečný charakter, který si lidé spojují s chutí z dětství. Výroba probíhá bez jakýchkoli přísad – pouze z čisté šťávy z jablek.

Jak to vidí radní

„Když se poprvé napijete, ani netušíte, že surovina, ze které se mošt vyrábí, pochází právě jen odsud. Není kupovaná, ale vyrůstá přímo tady na Valašsku, v sadech u Valašských Klobouků. Ta chuť moštu je natolik výjimečná, že to můžeme označit za pravou valašskou chuť.“

Renata PRCHLÍKOVÁ

radní pro zemědělství a životní prostředí Zlínského kraje

↑ **PŘÍBĚH.** Původně chtěl Jiří Šenkeřík vyrábět mošt jen pro vlastní potřebu. Nakonec se ale z jeho koníčku stala práce, která ho stále baví.

náme a v zimní bundě končíme,“ směje se.

Dnes má pět hektarů sadů a ročně vyrobí 8 až 10 tisíc litrů moštu z 15 až 20 tun jablek. V nabídce má okolo dvaceti druhů moštů – od čisté jablečných po kombinace s jahodami, malinami, mrkví, červenou řepou či

Podle moštu už poznáme, která jablka byla šlechtěná – jsou sladká a šťavnatá, ale chybí jim plnější tóny a mikroživiny,“ vysvětluje. Stromy, jejichž plody do moštu používá, navíc nejsou nijak chemicky ošetřované.

Výjimečným produktem je mošt z odrůdy Jaderníčka mo-

moštuj

www.mostuj.cz

@mostuj

@mostarna.mostuj

foto: J. Rumánek

Objevte poklady Valašska: přírodní krásy a historická tajemství na Hornolidečsku

Na Valašsku je pořád co objevovat... Pokud máte rádi pozoruhodná místa, kam kroky turistů nemíří tak často, zveme vás na Hornolidečsko. Přijďte se toulat krajinou a obdivovat místní odlehle samoty, kochat se výhledy na dlouhá úzká údolí, lesy střídající se s loukami a pastvinami. Vydejte se na výlet do tajemných skal, míst s pohnutou historií a na další dosud méně známá místa, která stojí za návštěvu.

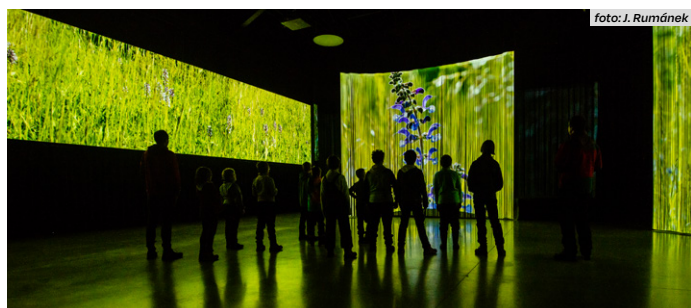

foto: J. Rumánek

↑ **Trezor přírody Horní Lideč**

Za historií a poznáním

Do Betléma v létě? Proč ne, mimořádnou atmosféru mechanického betléma v Horní Lidči si můžete užít kdykoliv. K vidění jsou zde dřevěné vyřezávané postavičky, známé stavby z blízkého i vzdáleného okolí a pohyblivé figurky, jejichž prostřednictvím ožívají stará řemesla a zvyky. V Horní Lidči si prohlédněte také expozici Trezor přírody, která hravou a zábavnou formou přibližuje místní přírodní bohatství. www.trezorprirody.cz

Vařákovy paseky jsou místem dávné tragédie, na kterou bychom neměli zapomenout. Poutavé vyprávění o osudech lidí z vypálené pasekářské osady si poslechnete v Muzeu Vařákovy paseky v Lačnově. Až se potom vydáte přímo k památníku na pasekách, pochopíte, proč si tehdy lidé místní krajinu zamilovali. Doporučujeme vydat se cestou kolem Lačnovských skal, jejichž netradiční

foto: J. Rumánek

↑ **Horní Lačnovské skály**

podoba rozhodně stojí za krátkou odbočku. Tyto skály ale nejsou jediné, které můžete v okolí navštívit.

Procházky kolem skal

Pohodový výlet k Čertovým skalám zvládnete i s malými dětmi. Nepřehlédnutelná pískovcová stěna vás ohromí na první pohled a po jejím zdolání si užijete krásný výhled do okolí. O poznání náročnější výšlap vás čeká ke skalám Pulčinským. Zkušenější turisté mohou vyjít od Čertových skal údolím Pulčinského potoka, méně zdatní návštěvníci mohou zaparkovat přímo v Pulčíně. Nezalekněte se strmého výstupu a vyjděte si až k vrcholu Hradisko, stojí to za to.

foto: J. Zainer

↑ **Cyklostezka Bevlava**

Cyklovýlety po rovině i v terénu

Cyklostezka Bevlava vás vezme ze Vsetína do Valašských Příkaz a dále přes Valašské Klobouky až na Slovensko. Cestou můžete z cyklostezky odbočit do údolí a zkusit značenou trasu zvanou Hornolidečská magistrála, která nabízí spoustu kilometrů pro milovníky terénních výzev. Tak se přijďte svěřt, je tu hezky a ani nemusíte spěchat.

Další tipy na výlety najdete na webu Destinační společnosti Valašsko www.visit-valassko.cz. ■

(red)

Luštěte a vyhrajte s Magazínem21

M21	NEPOD- LEHNOUT	KOSITI MALÉ POLE	M21	KÓD LETIŠTĚ MANI- ZALES	HLINIK (ZN.)	ČÁST ČERPADLA	ANNA (DOM.)	M21	ČÁSTI DOMU	T	SLŮVKO OHRA- ŽENÍ	LŮŽKA	M21	BRATR (BÁSN.)	ZÁCHRANA (ZAST.)
OSMIUM (ZN.)			LIST V ATLASU					TOPIVO					CITO- SLOVCE ODPORU		
			NADE					SOUPEŘ							
Začátek tajenky													KARETNÍ VÝRAZ		
													FRANC. HEREC		
DOBYTČÍ NÁPOJ					SMRT (BÁS.)					ZŮSTAT (NÁŘ.)					
					ISLÁMSKÝ POZDRAV					NEDÍVAT SE					
POŘÁDEK (KNIŽ.)				RUSKÁ ČÍSE							ZVUK STŘELBY				
				NEČIS- TOTA							RŮST (ZAST.)				
ASTAT (ZN.)			MODEL FORDU											Konec tajenky	CHEMICKÝ PRVEK
			ŘADA VOZIDEL						NÁŠ HÁ- ZENKÁŘ						
NÁŠ BYVALÝ HOKE- JISTA									BŘIŠNÍ KREČ						
M21	DÍVČÍ JMÉNO					MONGOL- SKÝ ROLNÍK	PLOCHÉ DESKY	DVOŘÁ- KOVY INICIÁLY	NORSKÉ SÍDLO				REKREAČ. STŘEDIS.		
	SLOV. FO- TOGRAF								PŘED- LOŽKA				NÁŠ ZPĚVÁK		
DESKA NA VÁLENÍ				PSÍ PLE- MENO								POVEL VOZKY			
				JMÉNO PSA								KOLEM (KNIŽ.)			
AROMA- TICKÁ LÁTKA					MUŽSKÉ JMÉNO							DOMÁCKÝ KAREL			
					RUSKÝ SOUHLAS							BAŽE			
NEVYHU- BOVAT									KRÁTCE BOLET						
STĚCI PO KAPKÁCH								PŘEKLAD BIBLE						ANOL, HAT, MZL, OSE, STAKAN	

V minulém čísle jste mohli získat „MERCH CZECH TOUR“ (tak zněla tajenka). **Z úspěšných řešitelů byli vylosováni výherci: Marie Petrová ze Zlína, Pavel Vaculík z Jaroslavic a Rostislav Koutek ze Slušovic. Gratulujeme!** Vyluštěnou křížovku z aktuálního čísla nám se svou adresou a telefonickým kontaktem mohou soutěžící doručit do 10. září na adresu: Oddělení vnějších vztahů, Krajský úřad, tř. T. Bati 21, Zlín, 761 90, na obálku pište KŘÍŽOVKA; nebo e-mailem na: Magazin21@zlskykraj.cz.

Věděli jste, že...?

... kraje letos slaví 25 let? Zlínský kraj jako vyšší územní samosprávný celek zabezpečuje rozsáhlé úkoly pro své obyvatele. Základním posláním je péče o všestranný rozvoj území a potřeby občanů. Ve školství je zřizovatelem 99 organizací a zajišťuje především střední a vyšší odborné vzdělávání. V sociální oblasti spravuje 12 organizací a v kulturní sféře 9 organizací. Kraj je také zakladatelem čtyř nemocnic a provozuje zdravotnickou záchrannou službu. Spravuje také 1 764 km silnic II. a III. třídy a 725 mostů. ■

(red)

3			7				9	
				1				5
7			8				2	3
					4			
6		1			8			
8	7				5		1	
2	3				7	1		
				2				7
	9		6				8	

DEN ZLÍNSKÉHO KRAJE

27. září 2025 9–23 hod. Zlín, Baťův mrakodrap a okolí

Na akci budou pořizovány foto a video záznamy pro potřeby propagace.
Změna programu vyhrazena.
Vstup zdarma.

PÓDIUM NA PLATFORMĚ 14/15 BAŤOVA INSTITUTU

9:30 – 9:40
Přivítání hostů hejtmánem
Zlínského kraje

9:45 – 10:00
Taneční klub Fortuna Zlín

10:00 – 11:00
Minami

12:00 – 12:30
Vyhlášení **BĚHU NA POČEST
EMILA ZÁTOPKA**

12:30 – 14:00
Argema

15:00 – 16:00
Sofian Medjmedj

16:00 – 16:30
Regionální potravina
Zlínského kraje
Předání ocenění

17:00 – 17:45
ATMO Music

17:45 – 18:15
Předání šeku
JEDU NA DŘEŇ
a vyhlášení
**ZÁVODU HASIČŮ
V BĚHU DO SCHODŮ**

19:00 – 19:45
Realita

20:30 – 21:15
MechanIQ

22:00 – 23:00
Horkýže Slíže

PLATFORMA 14/15 BAŤOVA INSTITUTU

9:00 – 18:00
**Farmářské trhy
a regionální potraviny**
Ochutnávka a prodej
nejlepších potravinářských
výrobků z kraje

9:00 – 15:00
**Krajská knihovna
Františka Bartoše**
Roční registrace nových
čtenářů zdarma

10:00 – 18:00
**Muzeum jihovýchodní
Moravy ve Zlíně**
Zvýhodněné vstupné 50 Kč

10:00 – 18:00
**Krajská galerie výtvarného
umění ve Zlíně**
Zvýhodněné vstupné 50 Kč

BAŤŮV MRAKODRAP

9:00 – 18:00
Prezentace mysliveckých
spolků

9:00 – 20:00
Výstavy

**Běh na počest
Emila Zátopka**
9:30 Dětské závody
10:21 Hlavní závod

10:00 – 16:00, terasa
Pozorování Slunce,
Muzeum regionu Valašsko
– hvězdárna Vsetín

9:00 – 11:00, 13:00 – 15:00
Projížďky Baťovým
výtahem

14:00 – 17:00
**Závod hasičů v běhu
do schodů**

PARKOVIŠTĚ CREAM

**Farmářská stezka
a Festival řemesel pro děti**

Třídíme odpady hravě
Poučné-zábavné atrakce
o třídění odpadů

**Prezentace středních škol
Zlínského kraje**

Lidský stolní fotbalík
Fotokoutek

**Bruslení
v Tigers Ice Areně**
zdarma

**Biatlonová střelba
na laserové střelnici**

Prezentace **včelařských
a rybářských spolků**,
Klubu turistů,
**Českého svazu
zahradkářů a chovatelů**

Knihotrh
pro Poradenské
a krizové centrum, p. o.

Vystoupení **ZUŠ**
ze Zlínského kraje

ULICE VAVREČKOVA

**Technologické
inovační centrum**
Virtuální laboratoř profesí,
programování Ozobota

Vinařská ulička

Prezentace veřejné
dopravy Zlínského kraje

Jedu na dřeň
Zápis do registru dárců
kostní dřene

**Ukázka vojenské
techniky a práce hasičů,
záchranné služby
a policie**

BUDOVA 44, 5. ETÁŽ

9:00 – 17:00
44 Centrum řemesel
Ukázka šití bot,
kreativní dílny Robota,
Eurocentrum Zlín

PARKOVIŠTĚ MEZI 22. A 23. BUDOVOU

9:00 – 18:00
Šlapací letadla
(Letecké muzeum
Kunovice), **šlapací autíčka**
a simulátory.

www.denzk.cz

15

POŘADATEL:

Zlínský kraj

MEDIÁLNÍ PARTNER:

PARTNEŘI:

DO MUZEA NA ŽIVÉ HOUBY

29. 9. – 5. 10. / Vsetín a Valašské Meziříčí

Vzácné i běžné druhy hub, které rostou v našem okolí, představí tradiční výstava Muzea regionu Valašsko. Návštěvníci ji mohou vidět na zámku Vsetín a v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Kromě bohaté expozice se můžete těšit na mykologické poradny, kde odborníci určí donesené exempláře.

www.muzeumvalassko.cz

MUZEUM V PŘÍRODĚ RYMICE

Září / Rymice

Chaloupky s doškovými střechami, větrný mlýn, vesnická stavení, renesanční tvrz i barokní hospodářský dvůr – to vše čeká návštěvníky Muzea v přírodě Rymice. Unikátní areál přibližuje život na vesnici v minulých staletích a většina staveb stojí na svém původním místě. V září je muzeum otevřeno každý všední den mimo pondělí od 9 do 12.15 a od 12.45 do 17 hodin.

www.muzeum-km.cz

MICHAEL JACKSON SYMPHONY

3. 9. / Zlín

Platforma 14|15 Baťova institutu ožije začátkem září rytmy legendárního „krále popu“ Michaela Jacksona. Dirigent Martin Kumžák připravil originální aranž jeho největších hitů, které zazní v podání čtyř předních českých zpěváků – Dashy, Nad'y Wepperové, Dušana Kollára a Dušana Marka. O doprovod se postará Moondance Orchestra.

www.filharmonie-zlin.cz

ZLÍNSKÝ KRAJ NA KŘÍŽOVATCE

18. 9. / Zlín

Konference propojující podnikatele, odborníky, akademiky i veřejný sektor se ve Zlíně uskuteční už podruhé. Program nabídne témata od ekonomických výzev regionu přes globalizaci místních značek až po digitalizaci průmyslu. Mezi hlavní hosty patří ekonom David Navrátil, prezident Hospodářské komory ČR Zdeněk Zajíček a mentální kouč Marian Jelinek. Součástí bude bohatý doprovodný program a networkingová zóna.

www.krajinakrizovatce.cz

TEHDY A TEĎ, TADY A TAM

14. 3. – 21. 9. / Zlín

Výstava srovnávacích fotografií a artefaktů z cest českých cestovatelů nabízí unikátní pohled na proměny světa v čase. Po stopách legendární dvojice Hanzelka a Zikmund se vydaly expedice Z100 a Z101, které navštívily Asii a Afriku. Snímky a filmové záběry doplňují předměty z výbavy cestovatelů tehdy i dnes a ukázky tradičního zpracování fotografií. Výstava je k vidění v budově 14 v 1. podlaží.

www.muzeum-zlin.cz

SLOVÁCKÉ SLAVNOSTI VÍNA A OTEVŘENÝCH PAMÁTEK 2025

13.–14. 9. / Uherské Hradiště

Uherské Hradiště se druhý zářijový víkend promění v prostor plný krojů, hudby a vína. V rámci Slováckých slavností vína a otevřených památek mohou návštěvníci ochutnat vína a burčák z celého regionu, navštívit památky i užít si bohatý kulturní program, který spojuje obce ze širokého okolí a partnerská města ze zahraničí.

www.slavnostivinauh.cz

DEN HRADU LUKOV

14. 9. / Lukov

Tradiční setkání příznivců hradu Lukov nabídne prohlídky areálu s ukázkami památkové obnovy a archeologického výzkumu. Součástí programu bude výstava fotografií Hrad Lukov v proměnách času i expozice mapující čtyři desetiletí výzkumu této památky. Vrcholem dne se stane mše svatá k výročí žehnání hradní kaple sv. Jana Křtitele, kterou povede olomoucký arcibiskup Josef Nuzík. Vstupné je dobrovolné.

www.hradlukov.cz

SVĚTLO VALMEZ 2025

19. 9. / Valašské Meziříčí

Festival světla, hudby a umění promění historické centrum Valašského Meziříčí v zářící scénu plnou světelných instalací, videomappingu a zvukových efektů. Sedmý ročník přiveze tvorbu umělců z Norska, Švédska, Japonska, Polska, Slovenska i dalších zemí a doplní ji hudební vystoupení místních kapel. Letošní téma zní „civilizace a budoucnost lidstva“.

www.svetlovalmez.cz

WORLD OF MACHINING – SVĚT OBRÁBĚNÍ

9.–11. 9. / Výstaviště Kroměříž

Druhý ročník mezinárodní výstavy kovoobráběcího světa představí špičkové technologie, strojní parky i možnosti automatizace a robotizace. Součástí programu jsou odborné přednášky na aktuální témata, výstava historických automobilů, zábavná zóna či koncert Ondřeje Havelky a jeho Melody Makers. Akce je zdarma, stačí se zaregistrovat.

www.worldofmachining.cz

BONSAJE A UMĚNÍ

12.–14. 9. / Luhačovice, Sluneční lázně

Unikátní výstava bonsajů připravená Bonsaimuseum Isabella propojí krásu japonské estetiky se sochařskou tvorbou Zdeňka Tománka. Program nabídne komentované prohlídky, ukázky tvarování bonsajů, přednášky i kreativní dílny s dárkem pro návštěvníky. Lidé si mohou vychutnat tři dny plné harmonie přírody a umění v lázeňském prostředí Luhačovic.

www.slunecni-lazne.cz

SVATOVÁCLAVSKÉ SLAVNOSTI NAPAJEDLA 2025

27. 9. / Napajedla

Město Napajedla zve na 25. ročník oslav svatého Václava. Den plný zábavy začne farmářským a řemeslným trhem, pokračuje historickým a doprovodným programem na Masarykově náměstí a v areálu Nového Kláštera. Nebude chybět kostýmovaný průvod se svatým Václavem ani večerní hudební vystoupení na nádvoří.

www.kknapajedla.cz

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ VE SKLÁRNÁCH KVĚTNÁ 1794

13. 9. / Strání – Květná

Sklárna Květná 1794 nabídne návštěvníkům ukázky ruční výroby skla na přenosné peci, výprodej výrobků za zvýhodněné ceny i prohlídku muzea v historické Zahnově vile. Pro děti bude připraven bohatý program včetně malování na sklo a skákacího hradu, pro dospělé stánky s občerstvením. Odpoledne se program přesune do centra obce v rámci hodových oslav.

www.kvetna1794.cz

Magazín21 – Informace ze Zlínského kraje. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází 12× ročně.

Vydavatel: Zlínský kraj, tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín. IČO: 70891320. **Náklad:** 260 000 kusů.

Kontakt: Soňa Ličková, vedoucí oddělení komunikace (redakce@zlinskykraj.cz, tel.: 577 043 190). **Redakce:** Anežka Gavendová (aga), Ondřej Holubec (hol), Soňa Ličková (lič), Jan Vandík (van), Alena Železníková (žal). **Grafický design:** Luděk Ovesný.

Neoznačené foto: Luděk Ovesný a archiv Zlínského kraje. **Registrace Ministerstva kultury:** MK ČR E 23684.

Internetové stránky magazínu: www.magazin21.cz. **Datum vydání:** 1. září 2025. **Neprodejně. Distribuce:** Česká pošta, s. p.